

Brüssel, 3. oktoober 2025
(OR. en)

13260/25

LIMITE

ECOFIN 1247

ENV 894

CLIMA 371

FIN 1118

ECB

EIB

MÄRKUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Teema: Kliimameetmete rahastamine

– Eelnõu: nõukogu järeldused kliimameetmete rahastamise kohta

EELNÕU: NÕUKOGU 2025. AASTA JÄRELDUSED RAHVUSVAHELISE
KLIIMAMEETMETE RAHASTAMISE KOHTA

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU

1. VÕTAB MUREGA TEADMISEKS, et Maailma Meteoroloogiaorganisatsiooni 2025. aasta kümneaastast ajavahemikku hõlmava kliimaalase ajakohastamise aruande kohaselt oli 2024. aasta kõige soojem seni registreeritud aasta, mil üleilmne keskmine maapinnalähedane temperatuur oli hinnanguliselt $1,55 \pm 0,13$ °C kõrgem kui 1850.–1900. aasta lähtetase, ning RÕHUTAB 2025. aasta Eurobaromeetri uuringut, mille kohaselt 85 % eurooplastest peab kliimamuutusi tõsiseks probleemiks;
2. KINNITAB TAAS Euroopa Liidu pühendumust Pariisi kokkuleppe pikaajalisele 1,5 °C temperatuuriesmärgile; VÄLJENDAB muret märkimisväärsede ja kasvavate kulude pärast, mis on seotud kliimamuutustealase ülemaailmse tegevusetusega; RÕHUTAB sellega seoses pidevate riigisiseste jõupingutuste kiireloomulisust ning mitmepoolse tegevuse ja rahvusvahelise koostöö kriitilist tähtsust ülemaailmse kliimakriisiga tegelemisel, edendades samal ajal tegelikke majanduslikke võimalusi ja kestlikku majanduskasvu; KUTSUB kõiki osalisi ÜLES esitama COP30-ks riiklikult kindlaksmääratud panused koos ambitsioonikate kogu majandust hõlmavate absoluutsete heitkoguste vähendamise eesmärkidega, mis hõlmavad kõiki kasvuhoonegaase, sektoreid ja kategooriaid ning on kooskõlas pikaajalise 1,5 °C temperatuuriesmärgiga, esimese ülemaailmse kokkuvõtte tulemustega ja parimate kättesaadavate teadusandmetega;
3. RÕHUTAB, et kliimameetmete rahastamine on tõhustatud riigisiseste ja mitmepoolsete kliimameetmete kontekstis jätkuvalt keskse tähtsusega, ning TOOB ESILE, et on oluline tagada selle kulutõhusus ja tõhusus kohapeal tulemuste ja mõju saavutamisel sisukate kliimameetmete ning läbipaistva ja kaasava rakendamise kaudu; TULETAB MEELDE, et on saavutatud ühine eesmärk eraldada arengumaadele kliimameetmete rahastamiseks 100 miljardit USA dollarit aastas ning et EL ja selle liikmesriigid annavad sellega seoses märkimisväärse panuse; KINNITAB TAAS oma pühendumust eesmärgi püsivale täitmisele kuni 2025. aastani ning KUTSUB kolmandaid riike ÜLES samuti panustama selle ühise eesmärgi saavutamisele;

4. KINNITAB TAAS ELi ja selle liikmesriikide otsustavust reageerida tungivale vajadusele kahekordistada 2025. aastaks arenenud riikide ühist kliimameetmete rahastamist ja rahaliste vahendite mobiliseerimist arengumaade jaoks, võrreldes 2019. aasta tasemega, ning TUNNISTAB, et arenenud riikide panus ulatus 2022. aastal 32,4 miljardi USA dollarini; KUTSUB ÜLES veelgi suurendama sünergiat kliimameetmete, elurikkuse ja kestliku maa majandamise kavade rahastamise vahel;
5. PEAB TERVITATAVAKS kliimameetmete rahastamise uue ühise kvantifitseeritud eesmärgi otsust, mis võeti vastu Pariisi kokkuleppe osaliste kohtumisena toimunud osaliste konverentsi kuuendal istungjärgul (CMA6); TULETAB MEELDE otsust, millega seatakse eesmärk toetada 2035. aastaks arenguriikidest osaliste kliimameetmeid vähemalt 300 miljardi USA dollariga aastas mitmesugustest avaliku ja erasektori, kahe- ja mitmepoolsetest allikatest, sealhulgas alternatiivsetest rahastamisallikatest, sisuliste ja ambitsioonikate leevendus- ja kohanemismeetmete ning rakendamise läbipaistvuse kontekstis; RÕHUTAB, et kui arenenud riigid võtavad juhtrolli, nähakse kõnealuse uue eesmärgi otsusega ette panustajate ringi laiendamine 300 miljardi USA dollari eesmärgi saavutamiseks; TUNNISTAB arenguriikidest osaliste vabatahtlikku panust ning osaliste vabatahtlikku kavatsust võtta arvesse kõiki eesmärgi saavutamiseks tehtud mitmepoolsete arengupankade kliimaga seotud väljamakseid ja kaasatud rahastamist, ning KUTSUB kõiki osalisi ÜLES võimaluse korral tegema rohkem jõupingutusi kliimameetmete rahastamise suurendamiseks ja panustama kliimameetmete rahastamise uue ühise kvantifitseeritud eesmärgi saavutamisse kooskõlas muutuvate kohustuste ja suutlikkusega; MÄRGIB RAHULOLUGA, et kliimameetmete rahastamise uue ühise kvantifitseeritud eesmärgi otsus loob raamistiku uuele ja terviklikule lähenemisviisile, et tõhustada ülemaailmseid jõupingutusi kliimamuutustega seotud rahastamise valdkonnas;

6. RÕHUTAB ELi otsustavaid riigisiseseid ja rahvusvahelisi meetmeid alates poliitika kujundamisest kuni investeeringuteni, mis aitavad kaasa ülemaailmsele rahastamisele ja ülemaailmsetele lahendustele kliimamõjuga tegelemiseks; TULETAB MEELDE, et EL ja selle liikmesriigid koos Euroopa Investeeringupangaga (EIP) on suurimad rahvusvahelise avaliku sektori kliimameetmete rahastajad, kellel on suur osakaal soodusrahastamises ja segarahastamises; TUNNISTAB, et rahvusvahelisel avaliku sektori poolset kliimameetmete rahastamisel, kaasa arvatud väga soodsalt rahastamisel, on endiselt suur tähtsus haavatavate riikide ja kogukondade toetamisel, eelkõige selliste kogukondade toetamisel, kelle kohanemisvõime on piiratud ja keda kliimamuutuste tagajärjed mõjutavad ebaproportsionaalselt, eeskätt vähim arenenud riigid ja väikesed arenevad saareriigid; TUNNISTAB sellega seoses vertikaalsete kliimameetmete ja keskkonnanfondide olulist rolli ning TULETAB MEELDE kliimameetmete rahastamise uue ühise kvantifitseeritud eesmärgi otsust jätkata jõupingutusi, et hiljemalt 2030. aastaks vähemalt kolmekordistada mitmepoolsete kliimameetmete fondide väljamakseid, võrreldes 2022. aasta tasemega;
7. RÕHUTAB, et aastatel 2019–2023 suurendasid EL ja selle liikmesriigid oma rahvusvahelist rahalist toetust kliimamuutustega kohanemiseks arengumaades 75 %, samal ajal kui EIP kohanemiseks mõeldud rahastus on alates 2022. aastast neljakordistunud, jõudes 2024. aastal 31 %ni oma ELi-välisest kliimameetmete ja keskkonnasäästlikkuse rahastamisest; KINNITAB TAAS ELi jätkuvat pühendumust toetada ja kiirendada ühiseid jõupingutusi kohanemismeetmete võtmiseks, eelkõige toetades haavatavaid riike kliimamuutuste mõjuga kohanemisel, sealhulgas reageerides vajadustele ja prioriteetidele, mida meie arengumaadest partnerid on rahastajatega peetud dialoogides esile toonud;
8. PEAB TERVITATAVAKS märkimisväärseid edusamme, mida tehakse kahjule ja kahjustustele reageerimise fondi raames tehtavas töös, sealhulgas Barbadosse rakenduskorra väljatöötamist ja käivitusetapis 250 miljoni USA dollari eraldamist aastateks 2025–2026, kusjuures väikeste arenevate saareriikide ja vähim arenenud riikide jaoks on eraldiste miinimummäär 50 %; MÄRGIB, et EL ja selle liikmesriigid on lubanud eraldada rahalisi vahendeid ligikaudu 68 % ulatuses fondi seniste kulukohustuste kogusummast;

9. PEAB TERVITATAVAKS kliimameetmete rahastamise uut ühise kvantifitseeritud eesmärgi otsust, milles kutsutakse kõiki osalisi üles tegema koostööd, et võimaldada arenguriikide kliimameetmete rahastamise suurendamist kõigist avaliku ja erasektori allikatest 2035. aastaks vähemalt 1,3 triljoni USA dollarini aastas, ning TUNNISTAB sellega seoses COP29 ja COP30 eesistujariikide jõupingutusi tegevuskava „Bakuust Belémini“ 1,3 triljoni eesmärgi saavutamise suunas; JÄÄB OOTAMA koostööd kõigi osalejatega, et teha kindlaks tegevused ja meetmed, mis aitavad kaasa 1,3 triljoni USA dollari eraldamisele, eelkõige selleks, et mobiliseerida arenguriikidele täiendavaid erasektori rahalisi vahendeid; KUTSUB ÜLES sellistele tegevustele ja meetmetele, mis avaksid kliimameetmete jaoks uusi rahastamisallikaid, hõlbustaksid riigisiseste vahendite kasutuselevõtmist ja kõrvaldaksid takistused kliimameetmete rahastamisele juurdepääsul, võttes samal ajal arvesse riikide erinevat kasutus- ja rakendamissuutlikkust;
10. OOTAB HUVIGA tegevuskava „Bakuust Belémini“, milles kajastatakse pakilist vajadust ja ümberkujundavat potentsiaali kaasata kliimameetmetesse märkimisväärselt rohkem erakapitali ning selle rolli kõikide riikide majanduse rohepöördeks vajalike investeeringute kiirendamisel; RÕHUTAB, et erainvesteeringute ligimeelitamiseks on vaja kõigil tasanditel soodsat keskkonda, et võtta kliimaküsimusi arvesse makromajanduse, eelarve- ja finantspoliitikas ja -vahendites ning edendada riigisiseste ja rahvusvaheliste finantssüsteemide koostalitlusvõimet. See võiks muu hulgas hõlmata süsiniku hinnastamist, fossiilkütuste toetuste reforme, finantsnorme, võrreldavat ja usaldusväärset kliimameetmete finantsteabe avalikustamist, avaliku sektori investeeringuid, kestlikke hankemenetlusi ning usaldusväärsete ja ambitsioonikate riiklike kliimakavade väljatöötamist, mida toetavad tugevad investeerimisstrateegiad ja kulutõhusad rakenduskavad; RÕHUTAB, kui oluline on riikide nullheite suunas liikumise käigus juhtida nii ülemineku- kui ka füüsilisi riske finantssüsteemi stabiilsuse säilitamiseks, sealhulgas kaaludes täiendavalt kliimariskide integreerimist usaldatavusraamistikesse; JÄÄB OOTAMA nende elementide käsitlemist tegevuskavas;

11. VÄLJENDAB HEAMEELT ülemaailmsete jõupingutuste üle arendada ja tugevdada kliimameetmete rahastamise võimaldajaid, nagu on kajastatud muu hulgas G20 töös, rahandusministrite kliimameetmete koalitsioonis ja muudes algatustes; VÕTAB TEADMISEKS ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 30. istungjärgul (COP30) rahandusministrite tehtud töö ning selle prioriteedid ja oodatavad tulemused; RÕHUTAB, kui oluline on tõhustatud koostöö mitmepoolsete arengupankade, riiklike arengupankade, arengut rahastavate asutuste ja mitmepoolsete kliimameetmete fondide vahel kooskõlas ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 29. istungjärgul käivitatud vastastikust täiendavust ja sidusust käsitleva tegevuskavaga ning G20 kestliku rahanduse tööühma tööga, et tugevdada rahvusvahelist kliimameetmete rahastamise struktuuri, eesmärgiga suurendada mitmepoolsete kliimameetmete fondide mõju, tõhusust ja suutlikkust kaasata erainvesteeringuid;
12. RÕHUTAB, et riigi rahandusel, sealhulgas avaliku sektori soodusrahastamisel ja ekspordikrediidi toetusel on erasektori voogude avamisel katalüütiline roll; TULETAB MEELDE ELi ja selle liikmesriikide strateegilist lähenemisviisi riigi rahandusele, mis hõlmab selliste rahastamisvahendite nagu Euroopa Kestliku Arengu Fond+ kasutamist katalüütilise rahastamise platvormidena; töö edendamist ülemaailmse roheliste võlakirjade algatusega, et ühendada avaliku sektori vahendid ja erakapital roheliste võlakirjade turu laiendamiseks madala ja keskmise sissetulekuga riikides; või osalemist ELi strateegia „Global Gateway“ raames, mis pakub Euroopa tiimi lähenemisviisi raames mitmesuguseid kuni 40 miljardi euro ulatuses riskijagamisvahendeid, et hoogustada suuri investeeringuid partnerriikides;
13. RÕHUTAB, et tuleb jätkuvalt suurendada kliimameetmete rahastamist, viies rahastamisvood kooskõlla liikumisega vähese kasvuhoonegaaside heite ja kliimamuutustele vastupanuvõimelise arengu suunas, ning jätkata finantsstruktuuri reformimist nii igas riigis kui ka rahvusvahelisel tasandil; KUTSUB kõiki osalejaid – sealhulgas keskvalitsusi ja kohalikke omavalitsusi, rahvusvahelisi finantsasutusi, riiklikke arengupanku, heategevusorganisatsioone, era- ja institutsionaalseid investoreid – ÜLES tegema koostööd selle eesmärgi saavutamiseks kooskõlas oma volitustega; PEAB TERVITATAVAKS Sharm el Sheikhi dialoogi raames tehtud tööd, mis süvendas arusaamist artikli 2 lõike 1 punktist c ja selle seosest Pariisi kokkuleppe artikliga 9, ning JÄÄB OOTAMA, et Pariisi kokkuleppe osaliste kohtumisena toimival 7. osaliste konverentsil osalised tunnustaksid selle põhielemente puudutavat kujunevat arusaama ja otsustaksid, kuidas seoses artikli 2 lõike 1 punktiga oluliselt edasi liikuda;

14. RÕHUTAB mitmepoolsete arengupankade ja muude rahvusvaheliste finantsasutuste olulist rolli kliimameetmete rahastamise suurendamisel kõigist allikatest ning oma asjakohaste lubaduste ja kohustuste täitmisel ning KUTSUB kõiki osanikke ÜLES toetama mitmepoolsete arengupankade vajalikku tugevdamist, et saavutada mastaapseid tulemusi ja tegutseda kooskõlas Pariisi kokkuleppe eesmärkidega ülemaailmsete kliimameetmete rakendamise kiirendamiseks; TOETAB kindlalt nende käimasolevat reformi G20 paremate, suuremate ja tõhusamate mitmepoolsete arengupankade loomise tegevuskava rakendamiseks. See aitab riikidel kestliku arengu eesmärke paremini saavutada ja hoogustab investeeringuid, vähendades projektidega seotud riske, pakkudes segarahastamislahendusi, kohalikus vääringus rahastamist, valuutariski maandamise lahendusi, muutes nende krediidiriski andmed läbipaistvamaks ja tõhustades sooduslaene, aidates seeläbi kaasata suuremahulisi erainvesteeringuid, kaitstes samal ajal mitmepoolsete arengupankade pikaajalist finantsstabiilsust ja tugevaid krediidiireitinguid; KORDAB mitmepoolsetele arengupankadele tehtud üleskutset lõpetada osana oma tegevuse Pariisi kokkuleppe eesmärkidega kooskõlla viimisest võimalikult kiiresti järk-järgult fossiilkütustega seotud rahastamine, ning anda sellega seoses tehtud jõupingutustest ja edusammudest põhjalikult aru;
15. RÕHUTAB vajadust täiendavalt uurida uuenduslikke võimalusi kliimameetmete soodusrahastamise allikate laiendamiseks, eelkõige kliimamuutustega kohanemiseks, sealhulgas selliste vahendite kaudu nagu süsiniku hinnastamine, kliimameetmete rakendamise maksud ja nullnetoheite keskkonnastiimulite laiendamine; VÄLJENDAB HEAMEELT märkimisväärsete edusammude üle, mida osalised on teinud Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni nullnetotehnoloogia raamistikus, et toetada innovatsiooni, rahastamise ja rahvusvahelise koostöö kaudu merendussektori üleminekut vähese heitega laevandusele, ning selle potentsiaali üle kaasata kliimameetmete jaoks uuenduslikke rahastamisallikaid; VÕTAB TEADMISEKS ülemaailmse solidaarsusmaksu tööühma töö, mille eesmärk on teha kindlaks ja arendada uuenduslikke rahastamisallikaid, et aidata lahendada ühiskondlikke ja kliimaprobleeme, eelkõige kõige haavatavamate riikide jaoks; VÕTAB TEADMISEKS Sevillass 2025. aastal toimunud ÜRO arengu rahastamise konverentsi tulemused, eelkõige seoses selliste uuenduslike vahenditega nagu rohevõlakirjad, katastroofide eelnevalt kokkulepitud rahastamine ja kliimaga seotud võlainstrumendid;

16. PALUB Euroopa Komisjonil esitada ülevaate kliimameetmete rahvusvahelise rahastamise voogudest, mis lähtusid 2024. aastal EList, sealhulgas liikmesriikidest ja Euroopa Investeeringuspangast, et nõukogu saaks selle enne ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 30. istungjärku (COP30) heaks kiita.
